

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΝΔΡΩΝ

ΤΑ ΠΑΙΔΙΚΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΟΥ ΚΛΕΜΑΝΣΩ

Ο γιατρός Βενιαμίν Κλεμανσώ, ο δημοκρατικός και φιλελεύθερος γιατρός της Νάντης. Πώς ο γιός του έμυθη στις ιδέες του. Ο φίλης μαθήτης, καμρί του πατέρα του! Οι συνειδήσεις του βιβλιοπωλείου Πλανσόν. Η σύλληψις του γιατρού Κλεμανσώ. Πρὸς τὸν δρόμο τῆς εξορίας, κλπ. κλπ.

ΒΡΙΣΚΟΜΑΣΤΕ στη Νάντη, στὰ 1848. Τὸ Παρίσι κ' ἡ Γαλλία δολόκληρη εἶνε ἀνάστατα καὶ τὰ πνεύματα ξαναμμένα. Ὁ λαὸς σονάζει ζητώντας Δημοκρατία!...

Στὴ Νάντη, μεταξύ τῶν ἀρχηγῶν τοῦ ἐπαναστατημένου λαοῦ, ξεχωρίζει κ' ἡ ευγενική μορφή τοῦ γιατροῦ Βενιαμίν Κλεμανσώ, καὶ μιά μέρα, τὸν βλέπουμε, μαζί με τοὺς ἄλλους ἡγέτας, ἐπι κεφαλῆς μίας διαδηλώσεως, νὰ διευθύνεται πρὸς τὴ Νομαρχία. Καθῶς περνᾶει μπροστὰ ἀπὸ τὸ σπίτι του, ὁ γιατρός ρίχνει ἕνα βλέμμα στὰ παράθυρα καὶ χαμογελώντας χαϊρεταίει...

Ἐκεῖ, πῶς ἀπὸ τὸ τζάμι, διακρίνει τὴν γυναίκα του, ἡ ὁποία φοβισμένη κυττάζει τὴν παρέλασι τοῦ ἀγανακτισμένου λαοῦ καὶ με κόπο συγκρατεῖ τὴν ἀγκαλιά της ἕνα χαιταμένο παιδάκι ἑφτά-ὀχτώ χρόνων, μὲ κατσαρά, πυκνὰ μαλλιά. Ὁ μικροῦλης παρακολουθεῖ με ἐξαιρετικὸ ἐνδιαφέρον τὴν «Ἐπανάστασι», πῶς περνᾶ κάτω ἀπὸ τὰ παράθυρα... Ἐλεῖ νὰ πάει κ' αὐτὸς μαζί τους, μὰ ἐπειδὴ ἡ μητέρα του τὸν ἐμποδίζει, τὸ παιδάκι συλλογισμένο ἀκουμπᾷ τὸ φλογισμένο μέτωπο του ἀπάνω στὸ τζάμι, συγκεντρώνει ὅλη τὴν προσοχή του καὶ προσπαθεῖ νὰ διακρίνει ἀνάμεσα στὸ πλῆθος τὴν ψηλὴ σιλουέτα τοῦ πατέρα του.

Ὁ μικρὸς αὐτὸς εἶνε ὁ Ζωρζ Κλεμανσώ, ὁ κατόπιν μέγας πολιτικὸς τῆς Γαλλίας, ὁ «Πατὴρ τῆς Πατρίδος»!...

Ἐπειτ' ἀπὸ τέσσερα χρόνια, ἄργα ἕνα θράβυ, ὁ γιατρός Κλεμανσώ, ἐπιτρέφοντας στὸ σπίτι του, κατὰ πλῆκτος παρατηρεῖ πῶς ὑπάρχει ἀκόμα φῶς στὸ δωμάτιο τοῦ γιοῦ του. Μπαίνει σιγά-σιγά στὸ δωμάτιο τοῦ παιδιοῦ του καὶ τὸ βρίσκει κοιμισμένο μπροστὰ στὸ τραπέζι, ἐπάνω στὰ βιβλία του. Ὁ πατέρας του τὸν ἐπιναίει, ἀγγιζόντας τὸν ἐλαφρὰ στὸν ὦμο.

—Εἶνε πολλὲς ὥρες, πὺ κοιμάσαι ἔτσι, Ζωρζ;

Ὁ μικρὸς κυττάζει τὸν πατέρα του, σκέπτεται μιά στιγμὴ καὶ ἀπαντᾷ:

—Μὰ θαρρῶ, πατέρα, πὺς ἀπόψε κοιμόμουν ὅλη τὴν ὥρα.

—Τὸ ὑποπτεύομαι!

Δυσσεραστήμιος ὁ πατέρας θυάζει ἀπὸ τὴν τοσέτη του τὸν ἔλεγχο τοῦ γιοῦ του, πὺ τὸ ἔστειλαν ἀπὸ τὸ Λύκειο, μὲ τοὺς βαθμοὺς τῆς τριμηνίας.

—Πέριαι, λέει ὁ γιατρός αὐστρα, δὲν κατάρθασες νὰ πάρῃς οὔτε ἕνα θραβεῖο. Σοῦ-δύσαν μόνον ἕνα ἔπαινο στὰ Λατινικὰ καὶ μιά εὐφημο μνεῖα στὴν Ἀπαγγελία. Ἐφέτος οἱ καθηγηταὶ σου παραπονοῦνται, πὺς εἶσαι ἀμελής, ἀτόπος στὰ παιχνίδια σου καὶ ἄτακτος τὴν ὥρα τῶν παραδόσεων... Ορφεῖλο νὰ σὲ προειδοποιήσω, παιδί μου, πὺς ἂν δὲν διορθωθῆς, θ' ἀναγκαστῶ νὰ σὲ κλειώσω ἐσωτερικὸ σὲ κανένα μακρινὸ Λύκειο ἢ θὰ σὲ βάλω ὡς... μούτσου σὲ κανένα καράβι...

Ὁ Ζωρζ δὲν ἀπαντᾷ. Ἐξακολουθεῖ νὰ κυττάζει κατὰματα τὸν πατέρα του.

—Κατάλαβες; ρωτᾷ ὁ γιατρός.

—Ναί, πατέρα... μὰ κάτι ἤθελα νὰ σὲ ρωτήσω.

—Ἄν θέλεις νὰ μὲ ρωτήσῃς πότε θὰ φύνομε γιὰ τὴν ἐξοχή, στὸ Μουίρην, σὲ προειδοποιῶ, πὺς δὲν θὰ κἀνης διακοπὲς ἐφέτος, ἂν δὲν ἐργασθῆς περισσότερο.

—Δὲν πρόκειται γι' αὐτὸ, πατέρα.

—Τί λοιπόν;

—Εἶνε ἀλήθεια αὐτὸ πὺ ἀκούσα, πὺς ὁ Λουδοβίκος Βοναπάρτης θὰ γίνη αὐτοκράτωρ;

Σαστισμένος ὁ γιατρός κυττάζει τὸ γιό του. Παρατηρεῖ τὸ σοβαρὸ ὄθος τοῦ μικροῦ καὶ τὴν ἀνωμοιότητα του ν' ἀκούση τὴν ἀπάντησι. Σκεπτικὸς καὶ συγκινημένος ὁ πατέρας, ἀντιλαμβάνεται πὺς τοῦ μοιάζει ὁ γιός του. Νοιώθει γι' αὐτὸ μιά κορυφὴ περηφάνεια, ἀλλὰ σαστίζει μπροστὰ στὴν ἐξαιρετικὴ ἀντιμὴ τοῦ παιδιοῦ του, δὲν ἔξερε τί ν' ἀπαντήσῃ καὶ τραυλίζει:

—Ὁ Λουδοβίκος Βοναπάρτης... Μὰ αὐτὰ δὲν σ' ἐνδιαφέρουν, παιδάκι μου! Δὲν εἶνε τῆς ἡλικίας σου!... Πήγαινε νὰ κοιμηθῆς...

Ἐκεῖνο τὸ θράβυ, ὁ Βενιαμίν Κλεμανσώ φίλησε τὸ γιό του με περισσότερὴ τρυφερότητα ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά.

Πέρασαν μερικὰ χρόνια ἀκόμα. Ὁ Ζωρζ ἔγινε ἕνα ὠραῖο παλληκῆρι δέκα ὀχτῶ χρόνων. Στὰ μάτια του λάμπει τὸ θλέμμα τοῦ πατέρα του, τολμηρὸ καὶ ἀποφασιστικὸ. Ἐχει πλοῖσιμα μαλλιά, ὠραῖο παράστημα καὶ αὐστρὸ ὄψος.

Στὸ βιβλιοπωλεῖο τοῦ Πλανσόν, στὸ θάθος τοῦ διαδρόμου, συγκεντρώνονται κρυφὰ κάθε θράβυ, μέσα στὸ ἰδιαίτερο γραφεῖο τοῦ ἰδιοκτῆτου του, οἱ «φιλῆλεῦθεροι» τῆς Νάντης. Πρὶν ἀπὸ λίγους μῆνας, ὁ νεαρὸς Ζωρζ ἔχει γίνη δεκτὸς στὸν πολιτικὸ αὐτὸ κύκλο καὶ παρακολουθεῖ τίς μυστικὲς συνεδριάσεις του.

Ἐνα θράβυ, ὁ Βενιαμίν Κλεμανσώ καὶ ὁ γιός του θφάνουν στὴν συγκέντρωσι μεταξύ τῶν πρώτων, οἱ ἄλλοι ἄργουν νὰ πᾶνε, καὶ δταν τέλος συγκεντρώνονται, ὁ πατέρας Κλεμανσώ παρατηρεῖ μὲ πικρία πὺς ὁ κύκλος τους ἀράϊωσε πολὺ τελευταία. Ἐνας-ἕνας, πὺ προσέρχεται, φαίνεται συλλογισμένος, ἀνήσυχος, διατακτικὸς!

—Τί συμβαίνει; ρωτᾷ κάποιος.

—Τίποτε τὸ ἐξαιρετικὸ! ἄπαντὰ ὁ Γκεπέν, ὁ ἀρχηγὸς, ὠστόσο, ὁμολογῶ, πὺς ἡ ἐρημιά τῶν δρόμων καὶ ἡ στάσις τοῦ Νομοῦχου, μὲ κάνουν νὰ φοβοῦμαι γιὰ τὸ μέλλον.

—Τί χειρότερο μπορεῖ νὰ μᾶς συμβῆ; λέγει ὁ πατέρας Κλεμανσώ, παρὰ νὰ μᾶς φυλακίσουν, ὅπως στὰ 1852!

Ὁ νεαρὸς Ζωρζ ρίχνει ἕνα βλέμμα θαυμασμοῦ στὸν πατέρα του, στὸν ἀκατάβλητο ἀγωνιστῆ, πὺ εἶνε ἔτοιμος καὶ πάλι νὰ ὑποστῆ τὰ πάντα γιὰ τὸ καλὸ τῆς Πατρίδας του.

—Ὅπωςδήποτε, ἐξακολουθεῖ ὁ γιατρός ρίχνοντας ἕνα βλέμμα γύρω του, ὅσοι εἴμαστε ὑποπτοί, θρισκόμαστε συγκεντρωμένοι ἐδῶ ἀτόψη!

—Φυσικά! ἄπαντὰ ὁ Γκεπέν, ἀνασχεκόνοντας τοὺς ὄμους, Ὅσοι δὲν ἔρχονται τεῖα, ἔπαφαν νὰ εἶνε ὑποπτοί!

Ὡστόσο, ἐκεῖνο τὸ θράβυ, ἡ σύσκεψις ἦταν ἀτονη, χωρὶς ζῶη, καὶ τὰ πνεύματα φαίνοντουσαν καταθλιμένα ἀπὸ τὰ γεγονότα, ἔτοιμα νὰ ὑποκύβουν. Στὰ πρόσωπα δταν διαφαίνεται ἡ ἀπογοήτευσι, ἡ ἀμφιβολία τῆς ἐπιτυχίας. Μονάχα στὰ χεῖλη τοῦ Βενιαμίν Κλεμανσώ καὶ τοῦ Γκεπέν διαγράφεται ἕνα μικρὸ, σκληρὸ χαμόγελο.

Σὲ μιά ἄκρη τοῦ γραφείου, ὁ νεαρὸς Ζωρζ ἀμίλητος παρακολουθεῖ καὶ μελετᾷ τίς φυσιογνωμίας τῶν συγκεντρωμένων. Τὰ χέρια του εἶνε σφιγμένα σὲ μιά νευρική σύσπασι θυμοῦ καὶ τὸ θλέμμα του ἐκφράζει τὴν περιφρόνησι πὺ νοιώθει...

Ξαφνικά, δυνατὰ ἀλλεπάλληλα γυπτήματα ἀντηχοῦν στὴν ἐξώπορτα. Μονομίας δλοτινάζονται ὄρθοι.

—Ἐν δνόματι τοῦ Νόμου, ἀνοίξτε!

Μ' ἕνα πῆδημα ὁ Ζωρζ θρσκειται στὸ πλευρὸ τοῦ πατέρα του καὶ ἀνταλλάσσει μαζί του ἕνα βλέμμα γεμάτο ἀνταίωσι καὶ ἀποφασιστικότητα.

—Ἄνοιξε, Πλανσόν! λέγει ὁ Βενιαμίν Κλεμανσώ.

Κλαγγὴ ὄπλων ἀκούγεται στὸ δρόμο... Ὁ Πλανσόν, νλωμὸς, τρομοκρατημένος, πῆγαινε γογγυζόντας ν' ἀνοίξῃ. Οἱ ἄλλοι περιμένουν, σιωπηλοί, νευρικοί...

—Δὲν εἶσθε μόνος σας, κ. Πλανσόν; ρωτᾷ ὁ ἀστυνόμος.

—Ὅχι, μερικοὶ φίλοι μου θρσκεινται ἐδῶ.

—Τὸ ὑπέθετα!... Σᾶς παρακαλῶ, κ. Πλανσόν. νὰ μὴ σέρετε κανένα ποσόκομια στὴν ἐκτέλεσι τοῦ καθηκόντος μου. Σᾶς τὸ λέω γιὰ τὸ συμφέρον σας!

Βήματα ἀκούγονται στὸ διάδρομο καὶ σὲ λίγο ὁ ἀστυνόμος ἐμφανίζεται στὸ νωσοφεῖο τοῦ Πλανσόν. Γνωρίζει ὄλους τοὺς παρόντας καὶ συνθέτει μάλιστα παιδικὰ με μερικὸς ἀπ' αὐτοὺς. Νευρικότα, τοὺς ζητᾷ συνωνύμων, ἀλλὰ τοὺς λέει, ὅτι ὄφειλε νὰ ἐκτελέσῃ τὸ καθήκον του, τίς διαταγὲς πὺ ἔλαθε... Γιὰ τὴν ἀφορέασι τοῦ τόπου, ἔχει ἐκδοθῆ ἔνταγμα συλλήψεως ἐναντίον τοῦ γιατροῦ Βενιαμίν Κλεμανσώ.

—Εἴται ἔτοιμος νὰ σᾶς ἀκολουθήσω! ἄπαντὰ ὁ γιατρός.

—Πατέρα! ψιθυρίζει ὁ γιός του, μὲ πινυμένη φωνή.

—Ἐσὺ, προστάζει ὁ γιατρός, πῆγαινε στὸ σπίτι καὶ μὲ προσοχή εἰδοποίησε τὴ μητέρα σου...

Κατόπιν ὁ γιατρός, γυρίζοντας πρὸς τὸν ἀστυνομικό, προσθέτει:

—Δὲν θὰ μὲ κρατήσετε πολὺν καιρὸ, γιὰ τὴ σύλληψις μου

Ὁ Κλεμανσώ
(Σκίττο τοῦ Σέμ)

είνε παράνομος, μιά πράξις έναντίον τής ελευθερίας του ατόμου και ή πράξις αήτή θα θωρήνη τους άρχηγούς σας και σας τους ίδιους...

Ο άστυνόμενος δέν άπαντά. Μονάχα τή στιγμή που ετοιμαζέται νά φύγη μέ τόν γιατρό, κυττάζει μέ άπόγνωστον τούς λοιπούς, που θουθούν παρακολουθούν τήν σκηνή, κοινοστέκεται, θέλει κάτι νά πη και τέλος τραυλιόει:

—Καλή...νύχτα σας, κυριοί!

Ο Βενιαμίν Κλεμανσώ έμεινε ένα μήνα στή φυλακή. Στο διάστημα αυτό, ή κ. Κλεμανσώ έπήγαινε κάθε μέρα μέ τά παιδιά τής και έπισκεπτόταν τόν φυλακισμένο. Ο Ζωρζ δέν έλλειψε ούτε μιά φορά από τήν καθημερινή αυτή έπίσκεψη και επί ώρας ολόκληρης συζητούσε κρυφά μέ τόν πατέρα του.

Έκει μέσα, ο φιλόσοφος και επαναστατής Βενιαμίν Κλεμανσώ, δίδασκε στο γυίο του τής επαναστατικής άρχης του, το μίσος κατά τής τυραννίας, ζύμωνε το πνεύμα του παιδιού του μέ τούλη και θέληση. Ο μήνας αυτός τής οικογενειακής ελιμνως, συντέλεσε περισσότερο στήν πνευματική καλλιέργεια του νέου, παρά όλοκληρή ή πέτρα που άπέκτησε στά μετέπειτα χρόνια.

Σέ λίγο, όλοι οι κάτοικοι τής Νάντης, κατάπληκτοι πληροφορούταν, πως ο Βενιαμίν Κλεμανσώ είχε καταδικασθί σέ έξορισμό στήν Άλγερια. Όλοκληρή ή πόλις σηκώθηκε στο ποδι διαμαρτυρήθηκε, φώναξε... Τού κάκου δυοσι! "Εφθασε τέλος ή ημέρα τής αναχωρήσεως του έξοριστου..." Ο Νομάρχης, για νά έξασφαλή τήν τάξι κατά τήν μεταφορά του κρατουμένου, ζητησε τή θούβεια τής φρουράς τής πόλεως. Πρωτ-πρωτ, ο γιατρός θγήκε από τή φυλακή υπό λοχυράν συνοδεύειαν. Πσω άπο τήν διπλή σειρά τών στρατιωτών, το συγκεντρωμένο πλήθος, αγχωτισμένο, μουρμουρίζει. Άπέναντι στή φυλακή, σ' ένα παράθυρο ενός φιλικού σπιτιού, ή κ. Κλεμανσώ κλαίει μέ λυγμούς. Δέν τής έπέτρεψαν ούτε καν νά άποχαιρετηθή για τέλευταία φορά τόν άνδρα τής. Άλλά ή στιγμή που ο γιατρός ετοιμάζεται ν' ανεβή στή άμάξι που θά τόν μεταφέρει στή Μασσαλία, ένας ρωμαλέος και ώρασιος νέος, διασχίζει άπότομα το συγκεντρωμένο πλήθος και τήν διπλή σειρά τών στρατιωτών και όρνεται έξωλλος στήν άγκυλιά του γιατρού. Εινε ο Ζωρζ...

Το κλημά του εινε τόσο ταυν και θλαιο, που οι ουουοί δέν προσθάνουν νά τόν ανακατιουσιν. Οι δύν αυτοί άνδρες, που τόσο καλά συνταυτιζόντουσαν ή σκέψεις τους, άνταλλάσσουν ένα τελευταίο φιλημα θουδó, τραγικό...

—Θά σέ εκδικήσω, πατέρα!... ψιθυρίζει ο Ζωρζ.

—Αν θέλεις νά μέ εκδικήσης, έργάσου! άποκρίνεται ο γιατρός Κλεμανσώ.

Κατόπιν άνεβαίνει στο μικρό στενόχωρο άμάξι, το όποιο μεταφέρουν τούς φυλακισμένους, και τά άλωνα ξεκινούν μεταφέροντας τόν γιατρό στον δδουρνό δρόμο τής έξορίας...

Ότώσος, μόλις ο έξόριστος έφθασε στή Μασσαλία, έφθασε συγχρόνος και μιά διαταγή νά άφεθί έλευθερος και ο Βενιαμίν Κλεμανσώ έσπευσε νά έπιστρέψη στή Νάντη.

Ότώσος, μόλις ο έξόριστος έφθασε στή Μασσαλία, έφθασε συγχρόνος και μιά διαταγή νά άφεθί έλευθερος και ο Βενιαμίν Κλεμανσώ έσπευσε νά έπιστρέψη στή Νάντη.

Ότώσος, μόλις ο έξόριστος έφθασε στή Μασσαλία, έφθασε συγχρόνος και μιά διαταγή νά άφεθί έλευθερος και ο Βενιαμίν Κλεμανσώ έσπευσε νά έπιστρέψη στή Νάντη.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ο ΓΕΝΝΑΙΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

Ο Τσάρος τής Ρωσίας Παύλος Α' εκάλεσε μιά μέρα στο παλάτι το στρατηγό Σουβαρόφ, για νά τόν στείλη άρχιστράτηγο στήν 'Ιταλία.

Ο Σουβαρόφ είχε κάμει πολλούς νικηφόρους πολέμους, μιά ήταν άπο πολλό υπό δυσμένειαν κι' έπήγε στο παλάτι χωρίς έπωμίδες, χωρίς ξίφος, χωρίς κανένα διακριτικό του βαθμού του. Ο Άυτοκράτωρ, καθισμένος στο θρόνο και περιστοιχιμένος άπ' όλους τούς αυλικούς του, έξεπλάγη θλέςποντάς του, μιά ή κατάπληξι του δέν είχε πεία δρια, όταν εβδε τόν Σουβαρόφ νά πέφτι κάτω και νά πλησιάζη προς τόν θρόνο, βαδίζοντας μέ τά τέσσερα!...

—Τρελλάθηκες, στρατηγέ! έφώναξε τότε θυμωμένος Δέν τρελλάθηκες, Μεγαλειότατε, άπάντησεν ο Σουβαρόφ. Μά για νά φτάση κανείς μέχρι του θρόνου σου, έτσι πρέπει νά βαδίζη. Πρέπει ή το σώμα του ή ή ψυχή του νά σέρνεται μπροστά σου. Προτιμώ λοιπόν νά περπατώ μέ το σώμα μου σαν ζώο και νά κρατώ τήν ψυχή μου ψηλά.

Τά λόγια αυτά του Ρώσου στρατηγού συγκίνησαν τόν Άυτοκράτορα, ο όποιος τόν περιέβαλε και πάλιν μέ τήν ύψηλή του εβνοια.

ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΩΝ ΛΑΩΝ

ΑΝΑΤΟΛΙΤΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Η τερατολογία του Άχμετ Άγά. Πώς ε γυιός του θέλησε νά του κόψη το ελάττωμα του. «Χωράφι αγέραςσε ή δρομο μου. Ο μπικρηξ Σουλτάνες. Τά άποτελεσματα τής κρασει, κλπ.

Ο Άχμετ Άγάς ήταν ένας καλός νοικοκυρης, μιά είχε ένα μεγάλο ελάττωμα. Πάντοτε παρίστανε τά πράγματα υπερβολικά, πάντοτε κατοποιούσε τήν αλήθεια. Ήταν τερατολόγος. Ο γυιός του στενοχωριόταν πολύ γι' αυτό το ελάττωμα του πατέρα του. Κάποια μέρα, που ο Άχμετ Άγάς τά παραείχε και πάλι, δέν κρατήθηκε :

—Πατέρα, τού ελε, μέ έκανες ρεζίλι στον κόσμο κι' αυτές τες ψευδεις που κόβεις. Γιατί το κάνεις αυτό : Λέγε τήν αλήθεια !..

—Θέλω, βρε παιδι μου, άπάντησε ο Άχμετ Άγάς, μιά δέν μπορώ πεία. Σινηθισα, καθώς βλέπεις. Κάθε φορά που αρχίζω νά λέω κάτι, δέν ξεφο πάς μοιχεται κι' άμέσως το φουσκώνω, το φουσκώνω, ως που το κάνω έχατο φορές μεγαλείτερο από ό,τι πραγματικά εινε...

—Καλά, ελε το γυιός του. Λοιπόν, κάθε φορά που θ' αρχίζω νά τά παραλεί, έχω θά σου κάνω ένα νόημα, νά, θά βήξω, άς ποτιμε. Τότε έτσι θά συγκαταίσιαι και έτσι, σιγά-σιγά, θά ξεναήθης νά λές ψήματα... Σύμφωνοι ;

—Σύμφωνο. ... Άφού ειλαν τά λόγια αυτά, βήξαν μαζί, πατέρα και γυιός, νά πάνε στο κωρενιο. Εκεί ήταν μαζεμένοι πολλοί χωριάτες. Μήνην για πολλά πράγματα, πέρισσι κάποιος ως" και ο Άχμετ Άγάς δέν είχε πη ακόμα κανιαμιά ψευτιά. Έβρασαν όμως άρχισ να λή :

—Χτέ, βρε παιδι, ελε κι' έχω ν' άγοράσω ένα χωράφι. Ο γυιός του μεγαλώσε, βλέπεις, κοινηται νά στήση δικό του νοικοκυριό... Λοιπόν, άγόρασα ένα χωράφι, μιά τή χωράφι... Ισαίε...

Ήταν έτοιμος νά τά παραφωνήσση πάλι τά πράγματα, μιά τή στιγμή εκείνη θυμήθηκε όσα τού είχε πη ο γυιός του και κοίτασε. Έβρισε προς το γυιό του, μιά έκείνος μούλασε μέ κάποιον και δέν τόν πρόσσε.

—...Ίσαίε χιλια πεντακόσια στρέμματα μάκος και...

—Γούχοι ! έδξε ο γυιός του, μόλις άκουσε τά χιλια πεντακόσια στρέμματα του πατέρα του.

—Χιλια πεντακόσια στρέμματα μάκος, ναι, έτανελαδ ο Άχμετ Άγάς, μιά όχι και πολύ φαρδύ... Ίσαίε... νά πάρη ο διάβόλος... Ισαίε...

—Γούχοι ! ξανόδξε ο γυιός του, για νά προλάβη κανιαμιά ναυουοια τερατολογία του πατέρα του.

—...Ίσαίε... δυó στρέμματα πλάτος !.. ελε ο Άχμετ Άγάς, παραλαλιμένος και στενοχωρημένος.

—Χά ! χά ! έκαναν τότε ο χωριάτες, που ήταν μαζεμένοι στο κωρενιο. Χιλια πεντακόσια στρέμματα μάκος, δυό στρέμματα πλάτος ! Μά σέ, τότε, δρομο άγόρασε, Άχμετ Άγά, όχι χωράφι !..

—Δρομο άγόρασα, ναι !... άπάντησε ο Άχμετ Άγάς θυμωμένος. Μά, άς ελεπε αυτός του διαβόλου ο γυιός άπο μπροστά μου (και έδειξε τόν γυιό του), και τότε θά βλέπατε, χωράφι θά άγόρασα ή τοιφεύλι !..

Ο Σουλτάν Πατισιά ήταν μπικρηξ κι' επειδή ήξερε πως ή θρησκεία του άπαγορεύει το ποτό, ρώτησε μιά μέρα τούς αυλικούς του :

—Εινε άμαρτία νά πινη κανείς ή ή θρησκεία μας μιάς έμποδίζει μόνο και μόνο για ν' άποπειρονημε τις κακες συνέπειες του μεθυσού ; Ο ποιος μου δόση τήν καλύτερη άπάντησι, θά τόν κάνω βεζύρη μου.

Ο προσκεκλημένος άρχισαν τότε νά λένε τή γνώμη τους, μιά ο Σουλτάν Πατισιά δέν φαινόταν ικανοποιημένος, ως ότου κάποιος ελε :

—Έμείνα ή ιδέα μου εινε πως δέν εινε άμαρτία νά πινη κανείς κρασί. Μά ή θρησκεία μας μιάς έμποδίζει νά το πινουμε, για ν' άποπειρονημε τις κακες συνέπειες του μεθυσού. Γιατί το μεθού δίνει στον τυφλό σίμας και στον κοιτσό πόδια και λούθη στον ποτωό...

—Πώς γίνεται αυτό ; ρώτησε ο Σουλτάν Πατισιά.

—Μεγαλειότατε, άπάντησε έκείνος. Μιά φορά ένας τυφλός, ένας κοιτσός χωρίς πόδια κι' ένας φοικαράς μεθισαν σ' ένα καπηλειό. Τότε ο τυφλός σίμασε το ποτήρι του και φώναξε :

—'Αδέρφια, ελε, πινω στήν ύψεια σας αυτό το κρασάκι, που εινε κίτρινο και διαφανο σαν το κερχιμάρι !..

Ο κοιτσός άρχισε νά γαροκείλι, μόλις άκουσε αυτά τά λόγια.

—'Αιντε νά χαθή, στραβέ ! τού φώναξε. Το κρασί εινε μαύρο και ού το λές κίτρινο σαν κερχιμάρι !.. Νά, πά' τήν !..

Και αυτός, που δέν είχε πόδια και περπατούσε μέ δεκανακια, σάμψε έπάνω στο σκαμνί του, σαν νάβηνε μιά κλωτσιά του τυφλού ! Μά τά ποτήρια κίλησαν, καθώς κινήθηκε, και το έν έπασε κάτω και έσπασε. Γέλασε τότε ο φοικαράς μπρος σ' αυτό το θέαμα. Και ένθ δέν είχε ψηλή τασιατή στήν τσέπη, φώναξε ένδοιασιασμένος :

—Σπάσ'τα, αδερφέ μου κοιτσέ, σπάσ'τα δλα. Έγώ πληρώνω !..

Βλέπεις, λοιπόν, Μεγαλειότατε, ελε στο τέλος ο προσκεκλημένος στον Σουλτάνο, ότι ελα δικη σ' αυτό που έλεγα. Το κρασί θά κινή τόν τυφλό νά βαρρη πός βλέπει, τόν κοιτσό πός μοιροει νά δόση κλωτσιά και τόν φοικαρά νά βαροή πός μοιροει νά πληρώση !

—Μπαρό, τού ελε εχχαριστημένος τότε ο Σουλτάν Πατισιά. Τά ελες πολύ άμορφα. Σε κάνω βεζύρη μου !..

